Fra: "Eivind Hellerslien" <Eivind.Hellerslien@aenergi.no>
Sendt: mandag 13. mai 2024 15.09.03
Til: "NVE Postmottak" <nve@nve.no>
Kopi: "Marianne Angård" <maan@nve.no>
Emne: Referansenummer NIQCJO - Pikerfoss kraftverk, søknad om fravik av minstevannføringskrav

Hei,
Vi viser til e-post av 10. mai angående søknad om midlertidig redusert minstevannføring fra Pikerfoss kraftverk. Det har kommet inn to høringsuttalelser og Å Energi Vannkraft får nå anledning til å kommentere disse. Statsforvalteren i Oslo og Viken hadde ingen merknader til søknaden. Høringsinnspillene fra Buskerud fylkeskommune gjengis og kommenteres nedenfor.

Høringsinnspill fra Buskerud fylkeskommune

Vannmiljø
Fylkeskommunen er kjent med at ørret på den berørte vassdragsstrekninga sliter i konkurranse med gjedde. Videre inngår omsøkte reduksjon av minstevannføring i et samarbeid for å kartlegge forhold for fisk i terskeldammene på den berørte strekninga. Med bakgrunn i dette er vi positive til midlertidig redusert minstevannføring, slik at sammenhengen mellom vannføring og vanndekt areal kan kartlegges ut over det en fikk dokumentert ved tidligere nedtapping i 2021.

Vi ber videre om at reduksjonen i vannføringa skjer langsomt, for å ivareta hensynet til fisk og andre vannlevende organismer. Ved behov bør det foretas jevnlig inspeksjon langs strendene, for å kunne flytte fisk og eventuelle andre vannlevende organismer som har blitt isolert i mindre kulper dersom det er nødvendig.

Vår kommentar:
Forrige gang terskeldammene ble senket (2021) så ble det gjennomført et el-fiske i nedre del av terskeldam 1, hele terskeldam 2 og øvre del av terskeldam 3. Det ble ifølge *Rapport fra el-fiske i Pikerfoss i Kongsberg og Flesberg kommuner, høsten 2021* registrert en «særdeles lav tetthet av ørret på strekningen, i gjennomsnitt 1,8 ørret pr. 100 m2».

Vannstanden i de tre terskeldammene på utbyggingsstrekningen skal i testperioden senkes. I de to øverste dammene gjøres dette ved å fjerne bjelkestengsler i tersklene med gravemaskin, mens vannstanden i den nederste store terskeldammen senkes ved å legge ned en hydraulisk luke. Når det gjelder bjelkestengslene i de to øverste tersklene, så vil vi fjerne en bjelke av gangen for på den måten å ha en viss kontroll på vannstandsreduksjonen.

Vi legger opp til at vannstanden i de to øverste terskeldammene skal senkes først. Da har fisk som måtte være her mulighet til å bli med vannstrømmen ned i terskeldam 3. Når terskeldam 3 så skal senkes, vil fisken i stor grad kunne søke mot det gjenværende bassenget her.

På den aktuelle elvestrekningen er gjedde den dominerende fiskearten og etter vår vurdering den fisken som kan være utsatt for stranding. Et av målene med dette prosjektet er å se hvordan man kan bedre forholdene for ørreten og gjøre forholdene mindre gunstige for gjedda. Det drives aktiv utfisking av gjedde i denne terskeldammen. Når vannstanden skal senkes, så vil luka

legges gradvis ned. Vi kan ikke se at det har nevneverdige negative miljøkonsekvenser om det skulle strande et fåtall gjedder ved senkning av denne dammen.

Etter vår vurdering er konsekvensene av eventuell stranding av fisk begrenset i dette prosjektet. Som nevnte el-fiskeundersøkelse viser så finnes det knapt ørret på strekningen. Å Energi Vannkraft er opptatt av problematikken og vi vil holde øye med senkningshastigheten og se etter strandet fisk. Vår erfaring fra sammenlignbare prosjekter er imidlertid at det er vanskelig å dokumentere senkningshastigheten nøyaktig samt å finne og flytte strandet fisk.

Friluftsliv
Det er viktig at friluftsutøvere i området blir tilstrekkelig informert gjennom oppslag på stedet og/eller lokal annonsering/informasjon. Det bør framgå hva som er bakgrunnen for redusert minstevannføring, varighet for tiltaket, og hvilke hensyn de eventuelt sjøl må ta i området i tiltaksperioden.

Vår kommentar:
Dette punktet ivaretas gjennom annonse/kunngjøring i lokalpressen og gjennom Å Energi Vannkraft sine informasjonskanaler.

Arkeologisk kulturminne fra nyere tid
Det er et kjent, men ikke freda kulturminne, ved demningen på Pikerfoss som kan bli berørt av anleggsarbeider i forbindelse med vannsenking og utbedring av demningen. Kulturminnet (ID80677) er en masovn knyttet til jernmalm i tida etter år 1537. Vi ber om at det vises hensyn til dette kulturminnet ved tiltak i området.

Vår kommentar:
Det skal ikke gjennomføres anleggsarbeider i området hvor kulturminnet er.

Eivind Hellerslien
Spesialrådgiver | Å Energi Vannkraft AS

Eivind.Hellerslien@aenergi.no
+4790924260
Kjøita 18, 4630 Kristiansand

www.aenergi.no

*Glitre Energi and Agder Energi have now officially merged to become **Å Energi**. At **Å Energi** we are working together for a future based on renewable energy*

Sensitivity: Internal

Sensitivity: Internal